

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

Miljöenheten/Kulturmiljö
Suzanne Pluntke
040-25 20 43
supl@lm.lst.se

BESLUT

2001-03-16

DELGIVNINGSKVITTO

221-30423-00

574
1(4)

H 006 (Bostadsbebyggelse)
A 026 (Borgarråd)

	Riksantikvarieämbetet
Ink.	2001-03-20
Dnr.

Ändring av skyddsbestämmelserna till byggnadsminnet Cedergrenska gården, Gladan 18, Kristianstads kommun, Skåne län.

LÄNSSTYRELSEN BESLUT

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 3 kap 2 § lagen (1988:950) om kulturminnen mm, KML, att gällande skyddsföreskrifter till byggnadsminnet Cedergrenska gården, Gladan 18 i Kristianstads kommun, ersätts med följande skyddsbestämmelser.

1. Byggnaderna (se bilaga 2) får inte rivas, byggas om eller till sin exteriör på annat sätt förändras. Inga ingrepp får göras i byggnadernas stommar. Byggnadernas planlösning, inklusive källarutrymmet, får inte förändras. Ingrepp i eller ändring av fast inredning får inte göras. Byggnadernas vindsutrymmen får inte inredas. Ställningarna för tobakstorkning på vinden och tillhörande vädringsluckor skall bevaras.
2. I kryssmarkerat rum (se bilaga 2) får inga ingrepp i eller förändringar av ytskikt göras. I övriga rum får ingrepp i eller förändring av ytskikt endast göras efter samråd med länsstyrelsen.
3. Inom skyddsområdet (avgränsat med en linje, se bilaga 3, s 4) får ytterligare bebyggelse inte uppföras. Skyddsområdet skall hållas i ett sådant skick att anläggningens karaktär och utseende inte förvanskas.
4. Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård och underhållsarbete skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar, med material och metoder som är väl beprövade och anpassade till byggnadens egenart.

Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § KML lämna tillstånd till att byggnadsminnet ändras i strid mot skyddsbestämmelserna. Länsstyrelsen får ställa de villkor för tillståndet som är skäliga med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen. Villkoren får avse hur ändringen skall utföras samt den dokumentation som behövs.

Kommentarer till skyddsbestämmelserna

Intentionen med skyddsbestämmelserna är att Cedergrenska gården ska bibehålla sin ursprunglighet för framtiden. Detta innebär bl a att även mindre utvändiga förändringar (tex. markbeläggningar, staket, skärmtak, markiser och skyltar) kräver tillstånd. Med fast inredning menas bl a golv, golvlister, dörrar, snickerier, kakelugnar, öppna spisar och trappor med trappräcken (se 2 kap 2§ Jordabalken).

2001-03-26 beslöt Mb
Uppris till Ur och B.H.-veg
A-a/ENH

2001-03-16

221-30423-00

DELGIVNINGSKVITTO

Synliga äldre ytskikt såvitt gäller kryssmarkerat rum får inte skadas, varför alla ingrepp i och förändring av dessa är tillståndspliktiga. För att inte skada underliggande, äldre ytskikt i övriga rum är det viktigt att alla ingrepp i senare tillkomna målade ytor och tapeter görs i samråd med länsstyrelsen.

Idag återfinns fast inredning av olika ålder i Cedergrenska gården. Senast anläggningen genomgick en större förändring var 1981-1983 då nuvarande ägare bl a inredde ett kök i f d pannrummet och badrum tillkom och/eller moderniserades. För att bibehålla husets byggnadshistoria för framtiden är all ändring av och ingrepp i fast inredning tillståndspliktig. Kravet att bevara byggnadsdelar tillkomna under de senaste decennierna är inte lika starkt som när det gäller äldre delar. I syfte att undvika att värdefulla byggnadsdelar försvanskas eller försvinner p g a okunskap är emellertid alla förändringar oavsett byggnadsdelens ålder tillståndspliktiga.

Ändringar som strider mot skyddsbestämmelserna kräver skriftligt tillstånd från länsstyrelsen. Med ändring menas alla åtgärder som inte är rent underhåll exempelvis borttagande eller ändring av byggnadsdelar, upptagande och igen-sättning av fönster och dörrar, nya installationer så som t ex ventilation och rördragningar, byte av färgsättning samt ändring av material eller färgtyp. Länsstyrelsen vill påpeka att utförandet i sig, inte bara utseendet på den utförda insatsen, är en stor del av ett byggnadsminnes kulturhistoriska värde, varför såväl material som utförande måste anpassas till huset. Alla eventuella tillägg måste vara reversibla.

Länsstyrelsen ger råd och upplysningar om lämpliga vård- och underhållsåtgärder.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Fastigheten Gladan 18 skyddas sedan den 7 december 1981 som byggnadsminne. I syfte att ytterligare säkerställa husets kulturhistoriska värde har nuvarande ägare önskat att länsstyrelsen kompletterat gällande skyddsföreskrifter.

Lagfarna ägare, har den 6 november 2000 skriftligen godkänt ändringen. Genom kommunstyrelsens beslut den 20 december 2000 har Kristianstad kommun godkänt föreslagna skyddsbestämmelser.

Cedergrenska gården ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården (KL 25), i vilket den småskaliga stadsmiljön utgör dess värdekärna, och inom område 41 i Kristianstad kommuns kulturmiljöprogram. Fastigheten ligger inom Åhus medeltida stadsområde, upptaget som fornlämning nr 23 i Riksantikvarieämbetets fornminnesregister.

Samråd har skett med Regionmuseet/Landsantikvarien i Skåne.

SKÄL FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Cedergrenska gården är uppförd omkring 1775 i både knuttimring och skiftesverk - ett numera sällsynt byggnadsskick i Åhus gamla stadskärna. Ursprungligen hörde gården till sjökaptan Cedergren, vilken även bedrev lantbruk. År 1850 övertogs gården av handelsmannen G Sjöström, tillika postverkets representant i Åhus. Än idag är stora delar av skepparegårdens ursprungliga inredningen välbevarad, samtidigt som husets förändrade användningsområden tydligt kan avläsas (så som exempelvis postkontor och torkställningar för tobak).

Kristianstadsslätten var under 1800-talet landets största tobaksdistrikt och i Åhus blev näringsgrenen en viktig inkomstkälla. Att även Cedergrenska gården har varit knuten till denna verksamhet minner torkställningar på vindarna och vädringsluckor i gavelröstena om. Den stora - och än idag obebyggda - tomten användes för tobaksodling.

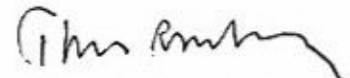
För att tydliggöra syftet med byggnadsminnesförklaringen och stärka skyddet av anläggningens kulturhistoriska värde har länsstyrelsen antagit nya skyddsbestämmelser.

Detta beslut kan överklagas till länsrätten i Skåne län, se bilaga.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsöverdirektör Lise-Lotte Reiter, förste länsassessor Christina Cinthio, bebyggelseantikvarie Suzanne Pluntke samt länsantikvarie Thomas Romberg, föredragande.

Lise-Lotte Reiter

Thomas Romberg

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Planritning
3. Byggnadsminnesbeslut från den 7 december 1981

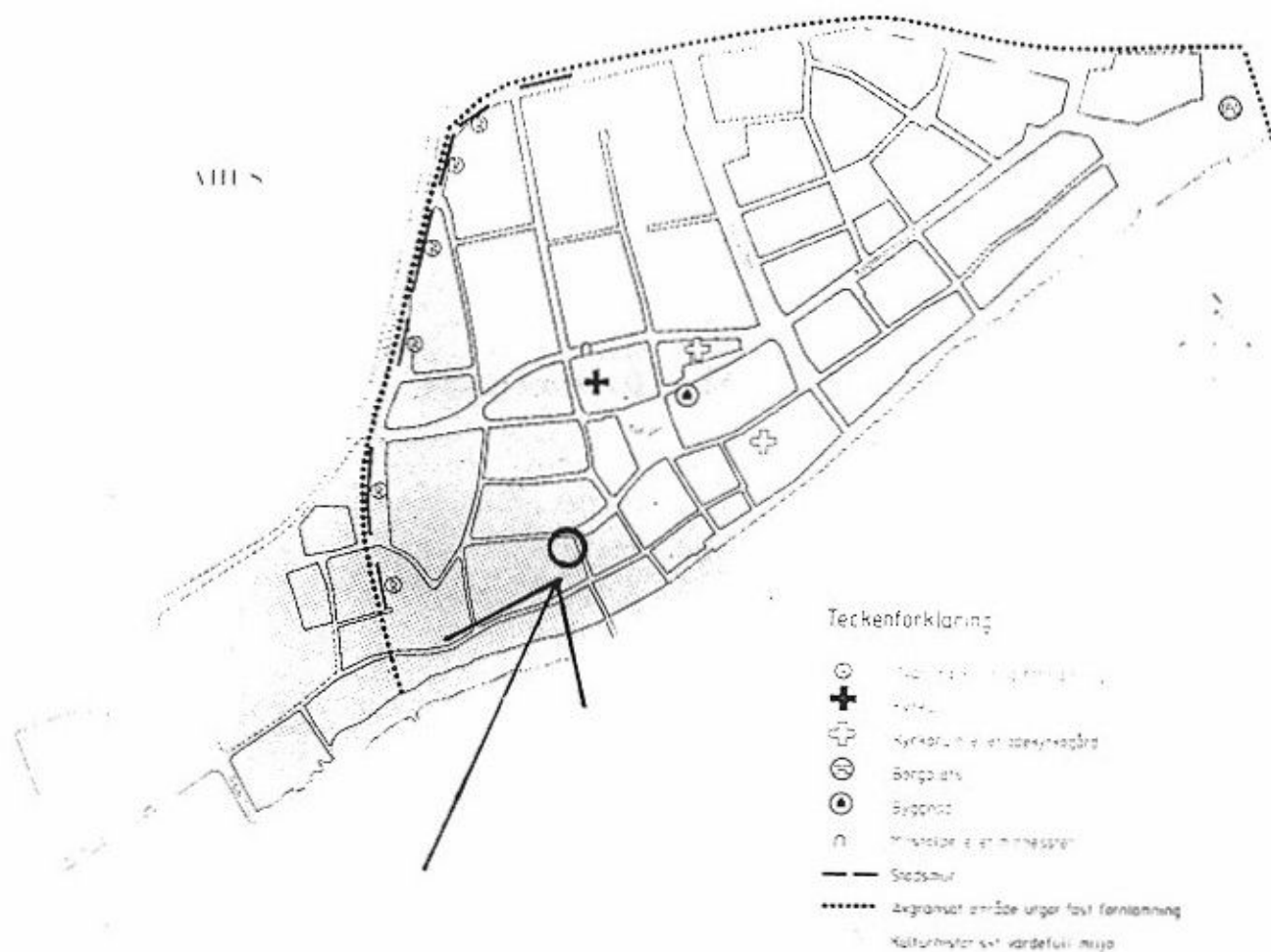
Sändlista

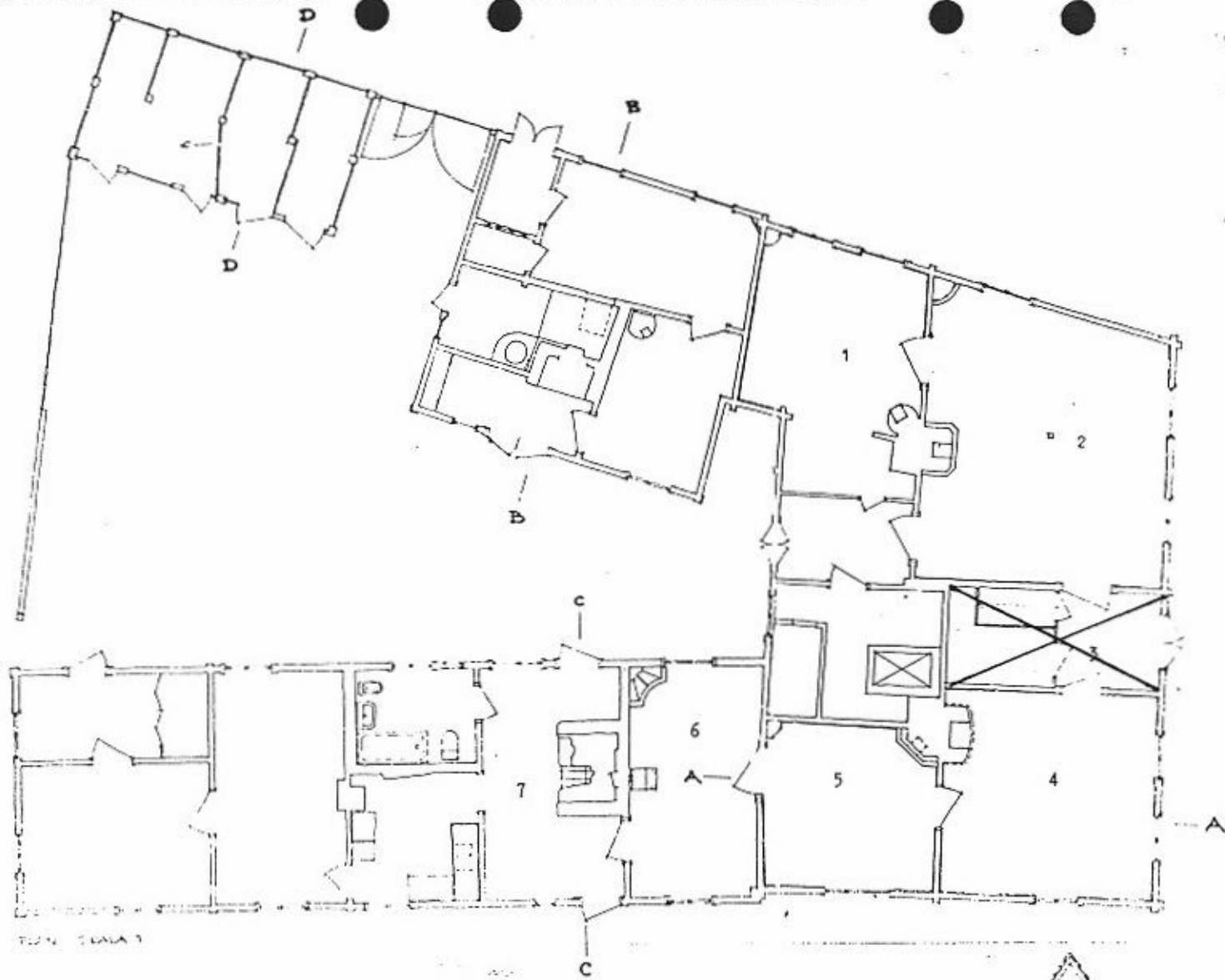
Riksantikvarieämbetet

Regionmuseet/Landsantikvarien i Skåne
Kristianstad kommun

Hur man överklagar

Om Ni vill överklaga Länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till Länsrätten i Skåne län. *Överklagandet skall dock skickas till Länsstyrelsen i Skåne län, 205 15 Malmö.*

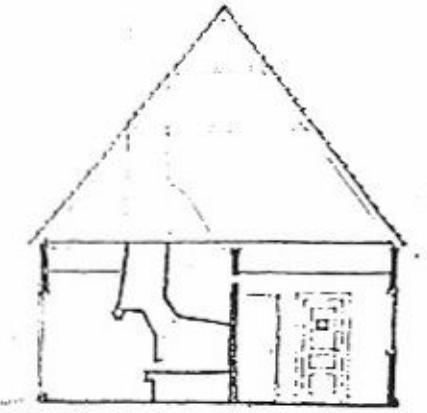

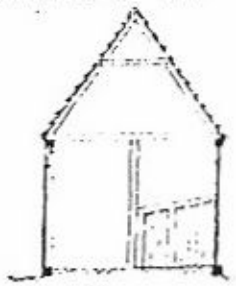
1:200 SKALA 1

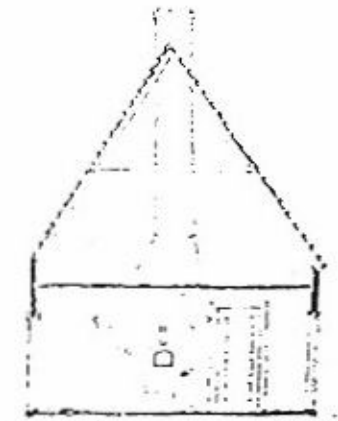
SIL. A-A

SIL. B-B

SIL. C-C

SIL. D-D

KV. GUDAN
MANGKAP. CAIN
1944. 10/10/44